

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

■ Rita Tamašunienė o rozpadzie Frakcji Regionów **str. 2**

■ Politolodzy nie szczędzą słów krytyki wobec lidera konserwatystów **str. 5**

■ Posłowie AWPL-ZChR zabiegają o więcej pieniędzy na drogi w samorządach pierścieniowych **str. 6**

Rota

■ Koncert zapustowy w Podbrodziu **str. 1**

■ Ministerka Armonaitė nie ogarnia gender? **str. 5**

PRENUMERATA 2023

Do 19 lutego
trwa prenumerata
na marzec
2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Żłobek-przedszkole w Pogirach świętuje 40-lecie istnienia

Inspirujący i nowatorski projekt

FOT. VRSALIT

Od ponad roku społeczność przedszkola cieszy się nową dwupiętrową dobudówką, która oprócz tego, że stworzyła 100 nowych miejsc dla małych mieszkańców, to jeszcze zgarnęła „Oscara” w dziedzinie architektury za najlepsze współczesne rozwiązanie architektoniczne

Przedszkole „Pelėdžiukas” (pol. „Sówka”) w Pogirach w rejonie wileńskim obchodzi w tym roku zaszczytny jubileusz swojej działalności. Dokładnie 40 lat temu przedszkole otworzyło swoje drzwi dla pierwszych dzieci, a dziś w rozbudowanej i odnowionej placówce rozlega się śmiech i gwar około 200 dzieci.

Aby złożyć życzenia społeczności przedszkola z okazji pięknej rocznicy, przybyło wielu gości: mer Samorządu Rejonu Wileńskiego Maria Reksć, kierownic-

ka wydziału oświaty Zofia Siegień wraz z gł. specjalistką Nijolą Ragučką, radny Liudas Kaškonas, starosta Pogir Władysława Wana-

(Dokończenie na str. 5)

W rejonie wileńskim –
rekordowy przyrost liczby mieszkańców

Kuszące warunki życia

Liczba mieszkańców rejonu wileńskiego w dalszym ciągu rośnie. W 2022 r. odnotowano rekordowy w ciągu dziesięciu lat przyrost – za rok rejon wileński zwiększył się o 5 806 nowych mieszkańców, a w ciągu dziesięciolecia – o ponad 15,5 tysiąca.

(Dokończenie na str. 6)

Nowy etap w dziejach zabytkowego pałacu

Kolejny wspólny sukces

Zespół pałacowo-dworski w Jaszunach rozpoczął nowy etap swej działalności. W ubiegłą niedzielę, w dawnym majątku Balińskich, odbyło się uroczyste otwarcie odnowionej oficyny i świrna. Projekty inwestycyjne samorząd sołeczniczy realizował wykorzystując pomoc finansową z europejskich funduszy strukturalnych.

(Dokończenie na str. 4)

FOT. SALCININKALIT

Polonia potrzebuje kapłanów

Naszą największą troską jest ta o kapłanów i siostry zakonne do posługi poza granicami kraju – powiedział bp Piotr Turzyński, delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. 10 lutego w Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie odbyło się spotkanie członków i konsultorów Zespołu działającego przy Delegacie ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej.

Jak podkreślił bp Piotr Turzyński, spotkanie było okazją m.in. do podsumowania aktywności, jakie podejmowano w minionym roku. „Zdaliśmy relacje z działalności prowadzonej w ostatnim czasie. Opowiedziałem, o problemach, które poznałem w trakcie moich spotkań i podróży, ale i o radościach, o pracy księży i sióstr zakonnych. Podobnie księża rektorzy z Anglii, Niemiec czy Francji relacjonowali, czym żyje Polonia” – mówił bp Turzyński.

Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej powiedział

także o najważniejszym z problemów, z jakim zmagają się obecnie zagraniczne duszpasterstwo. „Zasadniczą i największą naszą troską jest ta o kapłanów, do posługi za granicą. Chcielibyśmy, żeby Polonia była traktowana jak integralna część Kościoła w Polsce. Potrzeba troski o to, żeby również tam byli kapłani i siostry zakonne, którzy będą pomagać Polakom zachować wiarę i być przy Panu

Bogu” – powiedział bp Turzyński.

Biskup Piotr Turzyński podkreślił również, że wśród inicjatyw planowanych na ten rok, na szczególną uwagę zasługują dwa wydarzenia: wyjazd polsko-polonijnych delegacji na SDM w Lizbonie oraz organizowany we wrześniu Światowy Kongres Rodzin Polonijnych w Gdańsku.

BP KEP

Fot. Marlena Paszkowska

Ogłoszono program Wileńskich Targów Książki oraz rozkład jazdy bezpłatnego autobusu

23. Wileńskie Targi Książki odbędą się w dniach 23-26 lutego w Litewskim Centrum Wystawienniczo-Kongresowym LITEXPO. Największa uwaga zostanie zwrócona na twórców z Ukrainy, literaturę ukraińską oraz literaturę

walk wolnościowych Europy. Kalendarium targów książki: Dzień przyjaciół – w czwartek. W Dniu Przyjaciół bibliotekarze z legitymacją bibliotekarza mogą bezpłatnie zwiedzać targi; dzień wrażeń – w piątek; dzień spotkań – w sobotę; dzień rodzin – w niedzielę.

W dni targowe będzie można skorzystać z bezpłatnego autobusu, który pojedzie na trasie Archikatedra-LITEXPO. Bezpłatny autobus będzie kursował z przystanku Archikatedra co 20 minut, w czwartek od 12.00 do 18.20, w piątek i sobotę od 10.00 do 22.20, w niedzielę od 11.00 do 16.20.

Fot. vilnius.lt/Saulius Žiūra

Caritas Litwa uruchamia zbiórkę dla poszkodowanych w trzęsieniu ziemi w Turcji i Syrii

Reagując na ogromną tragedię w Turcji i Syrii oraz rosnącą z dnia na dzień liczbę ofiar trzęsień ziemi Caritas Litwa zaprasza do wspierania poszkodowanych modlitwą i datkami na specjalne konto Caritas Litwa LT53 7300 0100 0223 8929.

Liczba ofiar śmiertelnych potężnych trzęsień ziemi w Turcji i Syrii rośnie i przekroczyła już 41 tys. Ból tych, którzy stracili dzieci, rodziców, braci i siostry i

wszystko, co było im drogie, nie pozostawia obojętnych. Nawet ci, którzy przeżyli, nie są pewni przyszłości.

Międzynarodowa społeczność Caritas koordynuje działania na rzecz pomocy poszkodowanym po trzęsieniu ziemi w Syrii i Turcji. Jak powiedziała sekretarz generalna Caritas Litwa Deimantė Bukeikaitė, misję Caritasu na terenach dotkniętych klęską komplikuje fakt, że zniszczeniu uległy budynki przedstawicielstwa

organizacji, ucierpiały kościoły katolickie, a wielu syryjskich uchodźców, którzy mieszkali w tymczasowych mieszkaniach, straciło po raz kolejny dach nad głową.

Bukeikaitė podkreśla, że Caritas Litwa nie będzie zbierała wsparcia rzeczowego, bo byłoby to nieracjonalne ze względu na dużą odległość, ale środki pieniężne są bardzo potrzebne na pierwszą pomoc i odbudowę domów.

Na podst. caritas.lt

Rita Tamašunienė o rozpadzie Frakcji Regionów: nie zgadzamy się na wykorzystywanie frakcji do celów Partii Regionów

W Sejmie doszło do rozpadu Frakcji Regionów. Była jej przewodniczącą Rita Tamašunienė mówi, że stało się tak, gdyż nie udało się dojść do porozumienia z posłami, reprezentującymi Partię Regionów, w sprawie zmiany nazwy frakcji – donosi ELTA.

„Parlamentarzyści, reprezentujący Akcję Wyborczą Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) podjęli decyzję o wystąpieniu z frakcji po tym, jak nie doszli do porozumienia z członkami frakcji w sprawie zmiany nazwy frakcji. Zaproponowaliśmy zmianę nazwy Frakcji Regionów, ponieważ we frakcji pracują przedstawiciele kilku partii. Mamy sygnały, że w czasie kampanii wyborczej przedstawiciele Partii Regionów zachowywali się niehonorowo, nieuczciwie, przywłaszczali sobie cudzą pracę, używali nazwy Frakcji Regionów w Sejmie dla interesów własnej partii” – powiedziała Tamašunienė.

Posłankę bardzo dziwi to, że Frakcję Regionów opuścił nawet lider Partii Regionów Jonas Pinksus. Na razie byli członkowie rozbitej Frakcji Regionów będą pracować w sejmowej Mieszanej Grupie Posłów. Według Tamašunienė, przedstawiciele AWPL-ZChR w Sejmie po rozpoczęciu wiosennej sesji parlamentarnej zdecydują, czy przystąpić do którejkolwiek frakcji.

W ubiegły czwartek podczas nadzwyczajnego posiedzenia Sejmu przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen ogłosiła rozpad sejmowej Frakcji Regionów – frakcję opuściło 4 posłów: Rita Tamašunienė, Czesław Olszewski, Jonas Pinksus i Andrius Palionis.

Zgodnie ze statutem Sejmu frakcja musi liczyć co najmniej 7 posłów.

Skierowania do lekarzy będą ważne trzy razy dłużej

Ministerstwo Ochrony Zdrowia (SAM) inicjuje zmiany, które spowodują, że skierowanie wystawione przez lekarza pierwszego kontaktu będzie ważne do 180 dni.

Obecnie skierowania ważne są maksymalnie 60 dni, co oznacza, że po wejściu w życie zmian, byłyby ważne trzykrotnie dłużej niż dotychczas.

Zmiany mają na celu zmniejszenie niedogodności odczuwanych przez pacjentów i lekarzy w związku ze zbyt krótkim terminem ważności skierowania – czytamy w komunikacie resortu zdrowia.

W placówkach podstawowej opieki zdrowotnej sporą część pacjentów stanowią osoby, które chcą uzyskać przedłużenie wygasłych skierowań.

Dłuższy termin dotyczyć będzie skierowań lekarzy pierwszego kontaktu na świadczenia lekarzy specjalistów, z wyjątkiem świadczeń z zakresu medycyny fizykalnej i rehabilitacji, które nadal będą miały termin 60 dni.

Ministerstwo proponuje też kolejną innowację związaną z redukcją nadmiernych skierowań. Zgodnie z nową procedurą skierowanie musi być wystawione przez lekarza także wtedy, gdy pacjent jest wypisywany do leczenia ambulatoryjnego po udzieleniu mu świadczeń w oddziale ratunkowym.

Zmniejszy to liczbę ponownych wizyt, jeśli pacjent wymaga powtórnych konsultacji oraz zmniejszy obciążenie placówek podstawowej opieki zdrowotnej.

Na podst. ELTA

TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotosowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Zdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze
środków Kancelarii Prezesa
Rady Ministrów w ramach
konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Kandydaci zebrali łącznie 4,3 miliona euro na kampanię wyborczą

Kandydaci w wyborach samorządowych zebrali jak do tej pory łącznie 4,3 miliona euro na kampanię wyborczą – poinformowała Główna Komisja Wyborcza (VRK).

Według VRK najwięcej środków, około 3 mln euro, przekazały same partie polityczne biorące udział w wyborach, 1,12 mln euro przekazały osoby fizyczne, natomiast 156,9 tys. euro sami kandydaci.

Najbogatszy jest obecnie rządzący Związek Ojczyzny-Litewscy Chryścijańscy Demokraci, który ma na koncie 973 tys. euro. Większość z nich – 831 tys. euro – przydzieliła sama partia.

Kolejne miejsca zajęła opozycyjna Litewska Partia Socjaldemokratyczna, która zebrała 592,2 tys. euro, Związek Chłopów Li-

tewskich i Zielonych – 480 tys. euro oraz Litewski Ruch Liberalny – 458 tys. euro.

Wśród kandydatów na merów najwięcej środków ma poseł na Sejm Mykolas Majauskas z Wilna. Majauskas zebrał 99,8 tys.

euro, wszystkie pieniądze zostały przekazane przez osoby prywatne.

Bezpośrednie wybory merów i członków rad gmin odbędą się 5 marca.

Na podst. BNS

Fot. Marian Paluszkiwicz

Nowe tablice rejestracyjne z Pogonią – już od jesieni

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych informuje, że przygotowało projekt rozporządzenia w sprawie zmiany zasad rejestracji pojazdów motorowych i ich przyczep. Przewiduje on, że od października tego roku będzie można kupić tablice rejestracyjne nowego wzoru z herbem Litwy – Pogonią.

Aktualne tablice rejestracyjne pojazdów, które nie mają symbola Pogoni, będą nadal obowiązywać, więc jesienią nie będzie potrzeby ich wymieniania.

Co prawda, że nie wszystkie tablice rejestracyjne będą produkowane i wydawane ze znakiem

Pogoni. Przewiduje się, że herb Litwy nie będzie używany na dyplomatycznych tablicach rejestracyjnych oraz na tablicach przeznaczonych dla potężnych czterokołowców i dla pojazdów wywożonych z kraju. Planuje się

również, że herb nie pojawi się na tymczasowych tablicach rejestracyjnych do oznaczania pojazdów motorowych, przyczep, testów samochodów autonomicznych oraz na tabliczkach z numerem rejestracyjnym, np. na rowerach.

Bardziej szczegółowe informacje na temat nowych tablic rejestracyjnych, ich ceny oraz możliwości zakupu zostaną podane do wiadomości po przeprowadzeniu procedur zamówienia publicznego. Projekt nie będzie wymagał żadnych środków z budżetu państwa i będzie realizowany ze środków firmy „Regitra”.

Na podst. vrm.lrv.lt

Wzrost zachorowań na gripę i COVID-19

Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) informuje, że w ubiegłym tygodniu wskaźnik zapadalności na gripę, infekcje grypopodobne oraz chorobę COVID-19 wzrósł do 871,2 przypadków na 100 tys. mieszkańców. Tydzień wcześniej, w dniach 30 stycznia-5 lutego, wskaźnik ten wynosił 752,6 tys.

W zeszłym tygodniu odnoto-

wano 1073 przypadki grypy (tydzień wcześniej – 798), 21 338 przypadków infekcji grypopodobnych (tydzień wcześniej – 18 443), 2075 przypadków COVID-19 (tydzień wcześniej 1913).

Najwyższy wskaźnik zachorowań na gripę, infekcje górnych dróg oddechowych i COVID-19 jest w Wisagini, rejonie kiejdańskim i w Mariampolu.

Już piąty tydzień z rzędu ani w jednym samorządzie nie został osiągnięty poziom epidemii grypy, tj. 1500 przypadków na 100 tys. mieszkańców.

Z powodu grypy w szpitalach leczonych jest 28 osób (26 z nich to osoby nieletnie).

W tym sezonie z powodu grypy zmarło już 13 osób.

Na podst. nvsc.lrv.lt

Jeszcze więcej darmowych wydarzeń kulturalnych dla uczniów

Paszport Kultury oferuje uczniom 835 nowych usług edukacji kulturalnej – informuje Ministerstwo Kultury.

Zaktualizowana pula usług Paszportu Kultury obejmuje obecnie ponad 2900 wydarzeń kulturalnych, edukacji i zdalnych usług edukacji kulturalnej: fotografia, kino, dziedzictwo kulturowe, kultura etniczna, architektura, cyrk, balet, teatr, rzeźba, literatura i inne dziedziny.

Oferta Paszportu Kultury została uzupełniona m.in. o 232 usługi kulturowo-edukacyjne, po-

święcone 700-leciu Wilna i 100. rocznicy przyłączenia Kłajpedy do Litwy.

Uczniowie wspólnie z nauczycielami lub indywidualnie wybiorą działania edukacyjne uwzględniając przyznane im środki finansowe, samodzielnie lub z grupą decydują, usługi jakiej dziedziny zamówić.

Paszport Kultury to narzędzie, które umożliwia uczniom uczestniczenie na koszt państwa w wydarzeniach kulturalnych: spektaklach, koncertach, wystawach i innych poznawczych

i edukacyjnych działaniach. W zależności od grupy wiekowej uczniowie mogą korzystać z usług kulturalnych razem z klasą lub grupą, a od 16. roku życia mogą również korzystać z usług indywidualnie. Program Paszportu Kulturalny został uruchomiony w 2018 roku.

Ministerstwo Kultury zapowiada, że we wrześniu planowane jest kolejne uzupełnienie pakietu usług Paszportu Kultury.

Więcej informacji na stronie www.kulturosparas.lt.

Na podst. lrkm.lrv.lt

Szanowni Państwo,

16 lutego – jedno z najważniejszych świąt narodowych Litwy – Dzień Odrodzenia Państwa Litewskiego. Jest to data, która zawsze będzie symbolizować siłę i odwagę Państwa Litewskiego i jego ludzi.

Niech Dzień Odrodzenia Litwy rozbudzi w każdym sercu natchnienie do tworzenia dobrobytu ojczyzny z miłością i troską, nie głośnymi słowami, ale dobrymi i pożytecznymi czynami.

Dziś, bardziej niż kiedykolwiek widzimy, jak cenna jest wolność. Więc idźmy wspólnie drogą wolności i rozslawiajmy imię Litwy znaczącymi dziełami.

Życzę poczucia obywatelskości, nadziei i wiary w nadchodzący dzień.

Maria Reksć, mer Samorządu Rejonu Wileńskiego

Energia elektryczna staniała o połowę

W styczniu średnia hurtowa cena energii elektrycznej na Litwie była o 51 proc. niższa niż w grudniu i wynosiła 103,06 euro/MWh. Cena prądu spadła także w innych krajach bałtyckich: w Estonii – także o 51 proc. do 99,27 euro/MWh, na Łotwie – o 52 proc. do 99,74 euro/MWh – podała w komunikacie prasowym firma „Elektrum Lietuva”.

W styczniu godzinowe ceny energii elektrycznej w krajach bałtyckich wahały się od 0,05 do 263,74 euro/MWh.

„W styczniu wahania cen spowodowane były wyjątkowo ciepłą i wilgotną pogodą. Ponadto do spadku cen przyczyniła się o 29 proc. zwiększona ilość energii elektrycznej, produkowana przez farmy wiatrowe. W styczniu spadły również ceny produktów energetycznych: cena umowy na następny miesiąc gazu ziemnego (Dutch TTF) spadła o 47 proc. do średnio 64,78 euro/MWh, cena umowy węglowej na następny miesiąc (API2) spadła o 25 proc. do średnio 167,42 USD/t, cena europejskich uprawnień do emisji dwutlenku węgla (EUA Futures) – o 5 proc. do średnio 83,03 euro/t. Ponadto spadek cen energii elektrycznej w regionie bałtyckim spowodowany był także zwiększoną produkcją ze źródeł odnawialnych – wody i wiatru, a także o 28 proc. wyższymi przepływami energii elektrycznej z Finlandii i o 6 proc. wyższymi przepływami ze szwedzkiej strefy handlowej SE4” – powiedział cytowany w komunikacie Martynas Giga, szef firmy „Elektrum Lietuva”, zajmującej się rozwiązaniami energetycznymi. Średnia miesięczna cena systemu giełdy Nord Pool spadła w styczniu o 38 proc. i wynosiła około 91,24 euro/MWh. W ubiegłym miesiącu zużycie energii elektrycznej w regionie Nord Pool spadło o 2 proc. w porównaniu z grudniem ub. roku, a także było o 5 proc. niższe niż w styczniu 2022 roku.

Na podst. elektrum.lt

Budowa centrum handlowego „Akropolis Vingis” zmieni pobliskie ulice

Dla społeczeństwa przedstawiono propozycje projektów przebudowy ulic w pobliżu budowanego nowego centrum handlowego „Akropolis Vingis” i bloku mieszkalnego „reVingis” w Wilnie.

Planowana jest przebudowa odcinka ulicy Eigulių między ulicami Tūkstantmečio, Geležinio Vilko i rondem alei Savanorių. Przebudowany zostanie również odcinek ulicy Geležinio Vilko od ronda al. Savanorių do ulicy Geležinio Vilko 25, skrzyżowanie między ulicami Geležinio Vilko i Tūkstantmečio. Nastąpią też zmiany na odcinku ulicy M. K. Čiurlionio, prowadzącej do Parku Zakret oraz odcinek ulicy Gerosios Vilties.

Na podst. vilnius.lt

NOWINY znad Solczy

Szkoły i przedszkola rejonu sołecznickiego będą czerpać energię ze słońca

Nietypowy, ale potrzebny krok

Placówki oświatowe rejonu sołecznickiego zatrudnią słońce! Te ambitne plany pomoże zrealizować Samorząd Rejonu Sołecznickiego dla Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach, żłobka-przedszkola „Pasaka” w Sołecznikach, Gimnazjum „Santarvė” w Sołecznikach oraz Szkole Sportowej im. Antoniego Ratkiewicza. Te placówki oświatowe włączyły się w program wykorzystania odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby.

W Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach trwają obecnie prace przygotowawcze do instalacji fotowoltaicznej elektrowni słonecznej. Latem 2021 roku szkoła ta złożyła wniosek i otrzymała dofinansowanie na realizację projektu. Przeprowadzono testy obciążeniowe dachu, które wykazały, że konstrukcje wytrzymają montaż modułów.

– Dla nas, jako instytucji edukacyjnej, jest to krok nieco nietypowy, ale bardzo potrzebny gospodarzo. Rozumiemy, że energia słoneczna pomoże nam zaoszczędzić pieniądze, więc zaoszczędzone środki będziemy mogli przeznaczyć na inne potrzeby gimnazjum. Jednak instalacja elektrowni słonecznej dla naszego gimnazjum ma jeszcze jedno znaczenie – jedno z nich ma charakter edukacyjny, podczas którego młodsze pokolenie może dowiedzieć się więcej o ekologicznych metodach produkcji energii elektrycznej. Ponadto spodziewamy się, że uda nam się wizualnie pokazać uczniom, jak ważne jest oszczędzanie. I oczywiście, zmiany klimatu to ważna część nauk przyrodniczych, którą przybliżymy społeczności gimnazjalnej. To ambitny projekt, którego realizację wspiera Samorząd Rejonu Sołecznickiego. Cieszę się, że staliśmy się częścią strategii zielonej energii – mówi Irena Wolska, dyrektorka Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach.

Według Witalija Steszko, zastępcy dyrektora gimnazjum ds. gospodarczych, na dachu zostanie zainstalowana elektrownia słoneczna o mocy 147,6 kW z 360 panelami, których powierzchnia czynna wyniesie 737 metrów kwadratowych.

– Według wyliczeń, rocznie zużywamy ok. 160 tys. kWh energii elektrycznej, zgodnie z parametrami technicznymi, elektrownia słoneczna ma produkować około 140 tys. kWh rocznie. Liczby mówią więc same za siebie. Mamy nadzieję, że już za około miesiąc, wraz z pierwszymi wiosennymi promieniami słońca, nasze gimnazjum zacznie korzystać z zielonej energii – mówi Witalij Steszko.

Panele słoneczne zainstalują trzy kolejne placówki oświatowe w rejonie sołecznickim. Wszystko zależy od ich średniego zużycia energii elektrycznej, obliczeń dokonano na podstawie wskaźników trzech lat. Planuje się, że prace instalacyjne zostaną zakończone do końca 2023 roku. Sołeczniczy żłobek-przedszkole „Pasaka” zainstaluje elektrownię słoneczną o mocy 34,5 kW, Gimnazjum „Santarvė” w Sołecznikach – o mocy 45 kW, Szkoła Sportowa im. Antoniego Ratkiewicza – o mocy 10 kW.

Romas Urvikis, dyrektor Szkoły Sportowej im. Antoniego Ratkiewicza, również nie kryje radości z nowoczesnego rozwiązania i wsparcia samorządu w realizacji ważnego dla zmian klimatu projektu, który pozwoli szkole zaoszczędzić pieniądze.

Według Donaty Ašmankevičienė, kierowniczki Wydziału Inwestycji i Planowania Strategicznego Samorządu Rejonu Sołecznickiego placówki oświatowe rejonu sołecznickiego biorące udział w Programie Zmian Klimatu, mają na celu zmniejszenie negatywnego wpływu na przyrodę (zmniejszenie ilości CO₂ emitowanego do atmosfery), ochronę zasobów naturalnych i obniżenie kosztów energii elektrycznej. Co ważne, elektrownie słoneczne nie będą ich nic kosztować, koszty pokryje Ministerstwo Środowiska i Samorząd Rejonu Sołecznickiego. Według Ašmankevičienė, innowacje zawsze są trudne do zrealizowania, ale placówki oświatowe rejonu sołecznickiego wykazały się inicjatywą w dążeniu do ambitnego i ekologicznego celu.

Wydział Inwestycji i Planowania Strategicznego przygotował również dokumenty do zainstalowania elektrowni słonecznych na dachach wszystkich obiektów dziedzictwa kulturowego i placówek społecznych. Wnioski można nadal składać.

Na zdjęciu: dyrektorka gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Sołecznikach Irena Wolska oraz zastępca ds. gospodarczych Witalij Steszko.

Kolejny wspólny sukces

(Dokończenie ze str. 1)

W odnowionej oficynie powstały przestrzenie edukacyjne, co ma uczynić z zespołu pałacowego w Jaszunach prawdziwy ośrodek myśli intelektualnej, podnoszący jakość życia młodych ludzi w rejonie, stwarzając dla nich możliwości do wszechstronnej edukacji i samorealizacji, zapewniając treściwe spędzanie wolnego czasu i kształcenie nieformalne. Po renowacji ogólny wygląd oficyny oddaje charakter pałacu. Taki sam dach, kolor elewacji zbliżony do koloru fasady pałacowej, a okna i drzwi odtworzone na podstawie autentycznych wzorów. Wewnątrz przeważają jasne kolory. Według zachowanych autentycznych elementów specjaliści odtworzyli wygląd wszystkich ścian sali. Jej wygląd robi ogromne wrażenie i daje możliwość wzięcia udziału w „żywej” lekcji historii. W dwukondygnacyjnej części oficyny odnowiono schody, a na drugim piętrze – piec. Do jego renowacji wykorzystano również autentyczne elementy. W dawnej wilgotnej piwnicy urządzono sanitariaty, pomieszczenia pomocnicze, salę wystawienniczą przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, a na zewnątrz zainstalowano windę. Sale konferencyjne zostały wyposażone w sprzęt multimedialny. W jednym z pomieszczeń są odtworzone malowidła naścienne na podstawie autentycznych elementów dawnych malowideł. Dokonano tak-

że zakupu współczesnych mebli ekspozycyjnych. Z myślą o turystach oficyna została także wzbogacona w interaktywną ekspozycją, która pozwoli poznać historię historycznego dworu. Odnowiony świrn stanie się natomiast przestrzenią do działalności edukacyjnej i poznawczej. W tym celu zostały nabyte niezbędne meble i sprzęt do organizacji warsztatów twórczych, jedną z sal dostosowano do potrzeb improwizowanej Sali kinowej.

– Od dzisiaj w naszym pięknym zespole pałacowo-dworskim w Jaszunach mamy dwie nowe wspaniałe przestrzenie – historyczne budynki oficyny i świrna. Będą służyć jaszunianom, mieszkańcom rejonu oraz gościom, którzy co raz częściej przyjeżdżają do nas. Tylko jaszunski pałac od momentu jego renowacji odwiedziło już ponad 70 tysięcy turystów. Obecnie świętujemy kolejny wspólny sukces, z którym serdecznie pozdrawiam – powiedział Palewicz.

Szczególne słowa uznania za urzeczywistnienie tak ważnych projektów inwestycyjnych w Jaszunach szef samorządu skierował do pracowników wydziału inwestycji i planowania strategicznego administracji samorządu rejonu sołecznickiego, specjalistów Centrum kultury w Sołecznikach oraz kierownictwa spółek budowlanych. Stare budynki, które po renowacji zyskały dawną świetność, poświęcił ks. proboszcz parafii jaszunskiej Tadeusz Aleksandrowicz. Jaszunską uroczystość upiększył koncert w wykonaniu zespołów folklorystycznych: „Sołczanie”, „Znad Mereczanki” oraz „Łałymka”. Na zakończenie święta jej uczestników czekał poczęstunek w postaci kawy i świeżo upieczonych sękacza.

Na zdjęciu: symboliczną wstęgę na uroczystości otwarcia świrna przecięli mer sołecznickiego rejonu Zdzisław Palewicz, dyrektor administracji samorządu Józef Rybak oraz Witalij Szeszko, dyrektor sołeczniczej spółki budowlanej

Złote gody w Purwianach

50 lat razem! Pół wieku temu na ślubnym kobiercu stanęli Jadwiga i Józef Bocewiczowie ze wsi Purwiany w rejonie sołeczniczym (gmina Koleszniki).

Z życzeniami Jubilatów pospieszył mer rejonu sołeczniczego Zdzisław Palewicz, kierowniczka Wydziału Opieki Socjalnej i Ochrony Zdrowia Samorządu Rejonu Sołeczniczego Regina Sokołowicz, starosta Kolesznik Danuta Wilbik i pracowniczka socjalna Irena Andriukonienė.

Pani Jadwiga pochodzi ze wsi Koleszniki, a jej mąż Józef ze wsi Półstoki (gmina Podborze). Małżonkowie rozpoczynali swoją drogę zawodową jako nauczyciele. Po pięciu latach wspólnego życia pan Józef został skierowany do pracy w sowieckim gospodarstwie rolnym w Wersocce, gdzie pracował w administracji kołchozu, natomiast jego żona pracowała w domu kultury. Pan Józef pracował też jako agronom, a przez ponad 10 lat pełnił funkcję starosty Gminy Koleszniki. Mało tego, zgodna rodzina Bocewiczów miała wówczas gospodarstwo rolne i uprawiała ziemię.

Państwo Jadwiga i Józef dobrze pamiętają, jak poznali się na spotkaniu absolwentów w Podborzu w 1972 roku. Bardzo szybko

przypadli sobie do gustu. Niecały rok później wzięli ślub w kościele w Olkienikach, a za trzy tygodnie zarejestrowali małżeństwo w Wydziale Stanu Cywilnego Rejonu Sołeczniczego. Nowożeńcy najpierw zamieszkali w Olkienikach, a potem nabyli dom w Purwianach, gdzie szczęśliwie mieszkają.

Małżonkowie nie mogą się nadziwić, jak szybko minęło te wspólnie spędzonych 50 lat. Wychowali dwie córki – Honoratę, Olgę i syna Józefa, a do tego doczekali się trojga wnucząt i jedną prawnuczkę. Niestety, małżonkowie doświadczyli także bolesnych przeżyć, które do dziś boli – utraty ukochanego syna Józefa.

Zapytani, jak udaje się im tak pięknie żyć w zgodzie, żartobliwie odpowiadają, że łączą ich

wspólne zainteresowania – latem wiele czasu spędzają na łonie natury, zbierając jagody i grzyby. Mając wspólne hobby, czują się razem szczęśliwi i w ten sposób nie mają czasu na kłótnie. Z okazji pięknej rocznicy życzenia Jubilatom złożył mer rejonu sołeczniczego Zdzisław Palewicz.

– Dziękuję za wspólnotowość i obywatelskość. Życzę zdrowia, długich lat wspólnego życia, zgody i dalszego budowania harmonijnych relacji, które staną się wymownym przykładem dla wnuczków i prawnuków – powiedział mer Palewicz.

Małżonkowie poproszeni o podzielenie się tajemnicą szczęśliwego małżeństwa jednogłośnie odpowiedzieli, że najważniejsza jest miłość, szacunek, umiejętność wybaczenia i życie w zgodzie.

Inspirujący i nowatorski projekt

(Dokończenie ze str. 1)

giel-Trybocka. Było obecne także kierownictwo sąsiednich placówek oświatowych, była dyrektorka przedszkola Rita Paulauskienė, byli długoletni pracownicy placówki, społeczność przedszkola.

Przybyli goście zostali zaproszeni do obejrzenia przestrzeni żłobka-przedszkola. Od ponad roku społeczność przedszkola cieszy się nową dobudówką, która dodatkowo stworzyła 100 nowych miejsc dla małych mieszkańców. Inspirujący i nowatorski projekt dobudówki przedszkola w Pogirach był spotkany z dużym zainteresowaniem i uznaniem. Prócz tego, że przedszkole brało udział w różnorodnych konkursach architektonicznych – zgarnęło także „Oscara” architektury za najlepszą współczesną litewską architekturę, tym otrzymując 1 z 5 tradycyjnych symbolicznych nagród. Dobudówka kosztowała 2 mln euro, z których 1,6 mln euro w budowę i modernizację budynku zainwestował Samorząd Rejonu Wileńskiego.

– W życiu przedszkola na przestrzeni 40 lat zaszło немало zmian, a jedną z najbardziej znaczących jest budowa nowej dobudówki, która otworzyła nową kartę w historii naszego przedszkola. Od ponad roku cieszymy się dwupiętrową dobudówką z nowoczesnymi pomieszczeniami,

wewnętrznym dziedzińcem i tarasami przystosowanymi dla dzieci. To wspaniały prezent i świetna inwestycja w dobro dzieci – powiedziała dyrektorka Edita Gujienė, pokazując gościom pomieszczenia przedszkola. Z okazji jubileuszu placówki goście obejrzyli filmik o historii przedszkola, a jego wychowankowie zaprezentowali uroczysty koncert.

Uczestniczącą w uroczystości mer rejonu wileńskiego Maria Reksė nie ukrywała radości z tak pięknego żłobka-przedszkola i doskonałych warunków dla dzieci. – Witam wszystkich zgromadzonych w tym cudownym

miejscu. To niezwykle radosne i miłe, że dzieci z Pogir uczęszczają do tak wspaniałego przedszkola, gdzie mają wszelkie możliwości do kształcenia, zabawy i wyśmienitego spędzania czasu we wspaniałych przestrzeniach. Bardzo się cieszę, że ten wielki i ważny projekt doszedł do skutku i dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do jego realizacji. Będziemy nadal dokładać wszelkich starań, będziemy budować piękne placówki, aby wszystkie dzieci mogły uczęszczać do naszych przedszkoli i szkół. Z okazji tego pięknego święta gratuluję całej społeczności i życzę ścisłej

współpracy i wzajemnego szacunku. Dziękuję rodzicom za umożliwienie dzieciom uczęszczania do naszego przedszkola, a nauczycielom za ich bezinteresowną pracę – mówiła mer Maria Reksė.

Częścią prężnie rozwijającego się przedszkola są pedagodzy, którzy je tworzą i pracują z powołania, dlatego z okazji 40-lecia żłobka-przedszkola za wieloletnią rzetelną pracę listami gratulacyjnymi od mer Marii Reksė i kierowniczkę Wydziału Oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego, podziękowaniami od dyrektorki żłobka-przedszkola „Pelėdiukas” w Pogirach zostało wyróżnionych

38 pracowników placówki.

– Mamy wielu podobnie myślących ludzi, wspaniałą, znakomitą, pracowitą i odpowiedzialną wspólnotę – naszych pracowników. Zawsze powtarzałam, że mam szczęście, że mam wokół siebie wspaniałych ludzi, a z takimi ludźmi można góry przenosić. Nadal będziemy z całego serca starać się tutaj pracować, tworzyć świetne treści i spełniać oczekiwania rodziców – powiedziała Gujienė, komplementując zespół.

Z okazji pięknej rocznicy zgromadzeni goście życzyli wielu kolejnych jubileuszy, twórczych, znaczących i pomysłowych lat.

Uroczystość była kulminacją święta żłobka-przedszkola „Pelėdiukas” w Pogirach. Cały tydzień, od 19 stycznia, małym towarzyszył podniosły i świąteczny nastrój. Wychowankowie żłobka-przedszkola wzięli udział w pokazie mody w efektownych strojach, z okazji urodzin odbył się spektakl Teatru „Drakoniukas” „Gwiazdy dla Sów”, odbyło się wielkie spotkanie bohaterów kreskówek. Śpiewem społeczność żłobka-przedszkola powitali uczniowie Szkoły Sztuk Pięknych w Pogirach, dzieci z rodzicami jeździły na quadach, a podczas wielkiego urodzinowego tygodnia cała społeczność tańczyła w rytmie disco.

vrsa.lt

Politologdy nie szczędzą słów krytyki wobec lidera konserwatystów

Wstrząs fundamentem demokracji

Po skandalu pedofilskim z udziałem byłego konserwatysty Kristijonasa Bartoševičiusa, który zrezygnował z mandatu posła, politologów dziwi zarówno decyzja przewodniczącego partii Związek Ojczyzny – Litewscy Chryścijańscy Demokraci Gabrieliusa Landsbergisa o udaniu się na urlop w tym gorącym dla partii czasie, jak i jego stwierdzenia, że ewentualny wyciek informacji Bartoševičiusowi to bańka mydlana rozdmuchiwana przez lidera partii opozycyjnej Sauliusa Skvernelisa.

Zdaniem docenta Uniwersytetu Witolda Wielkiego (VDU) Ignasa Kalpokasa „szanujący się” partyjni koledzy powinni rozpocząć poważną dyskusję i podjąć kwestię w sprawie statusu Landsbergisa jako lidera partii.

„Kwestia przywództwa lub jego braku jest fundamentalna i każdy szanujący się konserwatysta powinien rozpocząć bardzo poważne dyskusje wewnątrz partii nie w sprawie ministra spraw zagranicznych czy posła, ale w sprawie statusu lidera partii” – powiedział Kalpokas agencji ELTA. W czwartek podczas nadzwyczajnego posiedzenia Sejmu Gabrieliusa Landsbergis publicznie oświadczył, że fakt ewentualnego wycieku informacji do Bartoševičiusa to nic innego jak rozdmuchiwanie bańki mydlanej, do czego sporo przyczynia się przewodniczący partii „W imię Litwy” Saulius Skvernelis. Podkreślił też, że wszystkie odpowiedzi zostały już udzielone, więc nie ma nic więcej do powiedzenia. Zdaniem Kalpokasa, taka wypowiedź lidera partii jest niewłaściwa z kilku powodów.

„Ten wypad Landsbergisa

traktowałbym jako całkowite połączenie przynęty, ulegając prowokacji (S. Skvernelis – ELTA). A wypowiedź była bardzo niedobra z kilku powodów” – wyjaśnił politolog.

„Jedno – to było bardzo aroganckie, a to podkreślanie, że partia i tak za bardzo biła się w pierś, przepraszała, jest bezcelowe. A trzeba mieć na uwadze kontekst ostatnich tygodni, kiedy sami konserwatyści, z dodatkową pomocą przewodniczącej Sejmu, w zasadzie wykopali sobie ten dół niespójnymi wypowiedziami, nasuwając szereg wątpliwości. To też samo w sobie było nieadekwatne” – nie szczędził krytyki Kalpokas.

Politolog zwraca też uwagę na krytykę Landsbergisa wobec Skvernelisa. Według niego, to tylko dołało oliwy do ognia. „W każdej sytuacji strategia komunikacji powinna być taka, aby dyskusja nie mogła przybierać na sile i aby nie dolewano dodatkowej oliwy. Teraz widzimy kłótnię ze Skvernelisem, które rodzi dodatkowe insynuacje, budzi dodatkowe dyskusje, złość i namiętności. A to

oznacza, że wciąż mamy dodatkowe powody do omawiania” – kontynuował Kalpokas.

Politolog nie ma wątpliwości, że afera pedofilska, która wstrząsnęła Litwą, w nadchodzących wyborach samorządowych prawdopodobnie odbije się na konserwatystach na szczeblu ogólnokrajowym.

Na brak liderstwa Gabrieliusa Landsbergisa w partii wskazuje również profesor Jean Monnet Uniwersytetu Witolda Wielkiego Mindaugas Jurkynas. Politolog nie ma wątpliwości, że podejrzany o wykorzystywanie seksualne nieletnich był konserwatysta i poseł Bartoševičius oraz możliwy wyciek informacji negatywnie odbije się na partii.

„Lider partii musi być liderem w rozwiązywaniu każdego kryzysu i prowadzić partię albo do wyborów, albo do wyjścia ze skandalu. W tym przypadku brakowało przywództwa G. Landsbergisowi, który nawet wziął urlop (...) I w koalicji rządzącej było wiele różnych opinii, informacje nie pokrywały się z informacjami prokurator generalnej

i takich nieporozumień i nieścisłości, niekonsekwencji było naprawdę dużo. Naturalnie, że to negatywnie odbije się na konserwatystach, jak i w pewnym sensie nawet na liberałach” – powiedział profesor.

Ponadto po tym, jak Landsbergis oskarżył Skvernelisa o bycie jednym z „reżyserów” afery i nazwał pytania dziennikarzy przesłuchaniem, Jurkynas uważa, że to wstrząsa fundamentem demokracji.

„Obwinianie opozycji, obwinianie dziennikarzy za zadawanie pytań jest obwinianiem fundamentów demokracji. Niezależne i różnorodne media muszą stawiać pytania, więc obwinianie ich przez rządzących, którzy są jednymi ze strażników demokracji, jest co najmniej lekkomyślne. A obwinianie opozycji, która nie może mieć wpływu na decy-

zje, jest też chęcią zrzucenia odpowiedzialności, albo też przerwaniem pewnej wręcz bezradności” – powiedział profesor.

Ponadto zdaniem Jurkynasa, w tej aferze ucierpiała nie tylko rządząca większość, ale, jak podkreśla, także mieszkańcy Litwy.

„Zdecydowanie możemy wskazać przegranych – to społeczeństwo litewskie, które po tym, jak nie została powołana tymczasowa komisja śledcza w sprawie ewentualnego wycieku danych, nie do końca wie, jak było naprawdę. Ale jeśli rządzący nie chcieli jej powołać, powody mogły być dwa: albo nie chcieli, aby więcej faktów wyszło na jaw, albo nie chcieli, aby afera, publiczne badanie sprawy trwało dalej, ponieważ wybory do rad samorządów i merów są na początku marca” – podsumował.

Na podst. ELTA

Posłowie AWPL-ZChR zabiegają o więcej pieniędzy na drogi w samorządach pierścieniowych

Stan dróg nie zaspakaja potrzeb mieszkańców

Posłowie Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski, reprezentujący w Sejmie RL Akcję Wyborczą Polaków na Litwie - Związek Chrześcijańskich Rodzin, zarejestrowali poprawki do Ustawy o finansowaniu Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg, które mają na celu poprawę infrastruktury drogowej na terenie samorządów pierścieniowych, czyli takich, które otaczają duże miasta.

Posłowie z AWPL-ZChR proponują przeznaczenie do 30 proc. środków rezerwowych z Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg (KPPP) dla samorządów pierścieniowych, położonych wokół największych miast – rejonów olickiego, kowieńskiego, kłajpedzkiego, poniewieskiego, szawelskiego i wileńskiego. Zdaniem autorów projektu, natężenie ruchu na obszarach podmiejskich gwałtownie wzrasta, powstają nowe ulice, a obecny stan dróg nie zapewnia rozwoju gospodarczego i społecznego tych terenów oraz nie zaspakaja potrzeb mieszkańców.

– Bezpodstawnie zmniejszono finansowanie rozbudowy infrastruktury drogowej w samorządach

podmiejskich. Coraz częściej mamy do czynienia z niezadowoleniem mieszkańców i wspólnot. W samorządach pierścieniowych liczba ludności stale rośnie, ludzie osiedlają się w ogrodach działkowych, na wsiach, gdzie drogi i ulice są często w złym stanie. Akurat na terenie tych samorządów urbanizują się nowe tereny, małe miejscowości przekształcają się w miasteczka, mieszkańcy codziennie jeżdżą do pracy, wożą dzieci do placówek oświatowych położonych dalej od domu – powiedziała Tamašunienė. Posłanka liczy na to, że proponowane zmiany w ustawie przyczynią się do poprawy stanu dróg, ich utrzymania, bezpieczniejszego ruchu i bardziej sprzyjającego otoczenia inwestycyjnego w samorządach pierścieniowych. Według Tamašunienė, w ubiegłym roku samorządy otrzymały ponad 16 mln. euro z rezerwy programu KPP.

– Z tych środków rezerwowych mogło skorzystać tylko kilka samorządów, których drogi o znaczeniu lokalnym zostały uznane za obiekty ważne dla państwa. Należy podkreślić, że obiekty te są ważne dla całego państwa, a rezerwa formowana

jest poprzez zmniejszenie środków finansowych dla wszystkich samorządów. Dlatego w projekcie ustawy proponujemy zmianę trybu przyznawania środków rezerwowych i przeznaczenie części tych środków rezerwowych dla samorządów pierścieniowych, w których natężenie ruchu jest największe – mówi Tamašunienė. Parlamentarzyści zainicjowali te zmiany w ustawie reagując na apel Rady Samorządu Rejonu Wileńskiego w sprawie niedostatecznego finansowania dróg.

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego, po uwzględnieniu stanu dróg lokalnych w rejonie wileńskim i niewystarczających środków finansowych przeznaczanych przez państwo na ich remont, wystosowała apel do Sejmu i Stowarzyszenia Samorządów w sprawie nowelizacji ustawy o finansowaniu Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg.

– Z powodu sytuacji, jaka zaistniała po nowelizacji aktów prawnych oraz znacznie zmniejszonych środków finansowych na rozbudowę infrastruktury drogowej, Samorząd Rejonu Wileńskiego styka się z ciągłym

niezadowoleniem i żądaniem mieszkańców i wspólnot – podkreślono w apelu.

Ostatnio wyrazem tego niezadowolenia, jak wskazano w apelu, była pikietą mieszkańców wsi Lindziniszki (gmina Awizenie) 23 stycznia przy gmachu samorządu podstołecznego. Domagali się oni kontynuowania robót remontowych na ulicach Riešės, Ilgajosios, Lindiniškių i Liepų w tej wsi. „Przedstawiciele samorządu spotkali się z mieszkańcami wsi Lindziniszki, którzy brali udział w pikiecie, i wyjaśnili obecną sytuację, aktualne akty prawne i ich zmiany. Mieszkańcy byli niezadowoleni i wyrazili wolę ponownego zwrócenia się do Ministerstwa Łączności Republiki Litewskiej i Rządu o przywrócenie środków na rozwój infrastruktury drogowej, które bezpodstawnie pomniejszono dla Samorządu Rejonu Wileńskiego – czytamy w dokumencie.

W apelu podkreślono, że „po tym, jak jeszcze bardziej zmniejszono środki dla samorządów podmiejskich na utrzymanie i rozbudowę dróg, środki te nie wystarczą nawet na remont istniejącej infrastruktury drogowej, a z rozwoju nowej infrastruktury drogowej samorządy podmiejskie w ogóle zmuszone są zrezygnować”.

Należy podkreślić, że rejon

wileński jest jednym z największych rejonów w kraju, a jego powierzchnia wynosi 2129 km², liczba mieszkańców – 114634. W rejonie wileńskim następuje szybka urbanizacja terytoriów, wiele miejscowości się rozrasta, zakładane są nowe przedsiębiorstwa. Przez rejon prowadzą drogi tranzytowe do terenów przygranicznych. Wymienione czynniki decydują o tym, że wzrasta natężenie ruchu, a istniejąca infrastruktura nie zapewnia rozwoju gospodarczego i społecznego rejonu, nie zaspakaja potrzeb mieszkańców oraz negatywnie wpływa na środowisko życia.

– Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, wyrażamy duże zaniepokojenie poprawkami do ustawy przyjętymi przez Sejm RL i po raz kolejny zwracamy się do posłów o przywrócenie dodatkowego finansowania samorządów położonych wokół dużych miast. Proponujemy przywrócić tym samorządom dodatkowe co najmniej 2 proc. wysokości finansowania, zmniejszając z 9 do 7 proc. planowane finansowanie ważnych dla państwa lokalnych obiektów drogowych z puli środków na drogi lokalne, którą stanowi ok. 33 proc. kosztów z Programu Utrzymania i Rozwoju Dróg – apeluje Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Kuszące warunki życia

(Dokończenie ze str. 1)

Ogółem według danych przedsiębiorstwa państwowego Centrum Rejestrów w Samorządzie Rejonu Wileńskiego swoje miejsce zamieszkania ma zadeklarowane 114 643 mieszkańców (w tym mieszkańców, którzy są na liście osób bez miejsca zamieszkania w rejonie wileńskim).

Gmina awizeńska nadal pozostaje największą i najszybciej rosnącą pod względem liczby mieszkańców gminą rejonu wileńskiego. Przed 10 laty mieszkało tu zaledwie 7 411 mieszkańców, w 2022 roku liczba ta wzrosła ponad dwukrotnie – do 15 611. W ubiegłym roku w gminie osiedliło się 1 766 nowych mieszkańców.

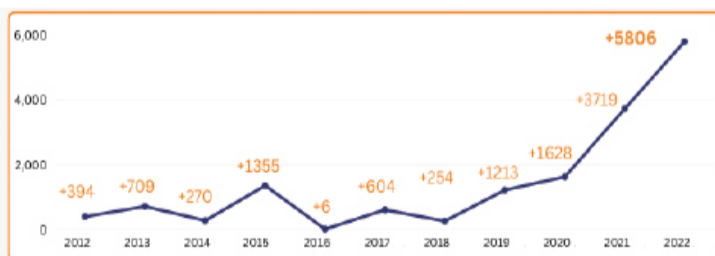
Na drugim miejscu wśród gmin z największą liczbą mieszkańców w 2022 roku uplasowała się gmina niemieska (9 996 mieszkańców), na trzecim – gmina zujuńska (9 055). Szybko rosną również inne podstołeczne gminy – rzeszańska (8 030), pogirska (7 742), mickuńska (6 597) i in.

Największe pod względem liczby mieszkańców osiedla rejonu wileńskiego: w. Skojdziszki (4 015), w. Rudomino (3 768), w. Rzesza (3 519), w. Pogiry (3 106), w. Wielka Rzesza (2 980), w. Awizenie (2 870), w. Niemież (2 378), w. Wołczuny (1 795), w. Czarny Bór (1 697), w. Zujuny (1 690), w. Gałgi (1 689), miasteczko Mic-

kuny (1 631), miasteczko Mejszagoła (1 611), w. Kowalczyki (1 547), w. Bujwidziszki (1 454), w. Bukiszki (1 316), w. Grygajcie (1 292), w. Bendary (1 242), w. Wojdaty (1 233), w. Bojary (1 209), w. Klonówka (1 006).

Cieszy fakt, że rejon wileński docenia i wybiera go na miejsce zamieszkania coraz więcej osób. Dobre położenie geograficzne, mniejsze podatki, tańsze działki w otoczeniu przyrody oraz tworzone przez Samorząd Rejonu Wileńskiego bezpieczne, wygodne, wysoką jakość życia i dobrobyt zapewniające warunki życia kuszą do osiedlania się w atrakcyjnym rejonie wileńskim.

STATYSTYKA MIESZKAŃCÓW REJONU WILEŃSKIEGO W ROKU 2022

(S-3354)

Rozpoczęto intonowanie organów kościoła Ducha Św.

Złożony proces

Markus Zoitl, jeden z najsłynniejszych europejskich intonatorów organów barokowych, już rozpoczął przywracanie oryginalnego brzmienia zabytkowym organom w kościele Ducha Świętego w Wilnie – informuje Departament Dziedzictwa Kulturowego (KPD).

Wyjątkowe organy w kościele Ducha Świętego w Wilnie, jedne z największych barokowych organów na Litwie, zbudowane w 1776 roku przez Adama Gotliba Caspariniego, organisty z Królewca, są odnawiane w Centrum Dziedzictwa Organowego (kierownik Girėnas Povilionis).

Departament Dziedzictwa Kulturowego zaprosił do Wilna doświadczonego austriackiego specjalistę Markusa Zoitla, pracującego w Niemczech, aby pomógł przywrócić oryginalne brzmienie organom w kościele Ducha Świętego w Wilnie. W maju specjalista obejrzał te organy, a teraz przystąpił do ich intonowania. Jest to złożony proces, dlatego Zoitl jeszcze nie raz przyjedzie w tym celu do litewskiej stolicy.

Specjalista zwrócił uwagę na to, że organy z podobnego okresu w Europie Zachodniej są w większości przypadków przerobione, nie są oryginalne, a w organach Caspariniego w kościele Ducha Świętego w Wilnie aż 70 proc. piszczałek jest autentycznych. Kierujący Centrum Dziedzictwa Organowego Girėnas Povilionis podkreśla, że strojenie organów to skomplikowany proces. Jest to przywrócenie pierwotnego brzmienia, barwy i tembru organów. Intonowanie organów z kościoła Ducha Świętego w Wilnie, jednych z najcenniejszych nie tylko na Litwie, ale i w całej wschodniej części Europy, będzie naprawdę trudne, ponieważ w ciągu swojej 250-letniej historii organy te były kilkakrotnie gruntownie przestrajane. I wykonywali to nie najlepsi mistrzowie. „Jednak jedyne zachowane na świecie organy Caspariniego zasługują nie tylko na staranną renowację, ale także na badania naukowe i oparte na nich prace konserwatorskie” – podkreśla Povilionis. Organy barokowe, ich brzmienie, różnią się od organów z późniejszych okresów. Ich intonowania podejmie się nie każdy mistrz.

W stolicy

Do 2030 roku zostanie odnowiona ponad połowa domów podlegających renowacji

Stoleczna samorządowa organizacja pożytku publicznego „Atnaujinkime miestas” („Odnówmy miasto”) realizuje obecnie ponad 100 projektów renowacji domów, ogólna zaś wartość projektów renowacyjnych w stolicy przekroczyła 120 mln euro i dalej rośnie.

Obecnie Wilno prowadzi zarówno pod względem liczby wniosków o renowację, jak też – pod względem wartości realizowanych projektów. Od listopada ponad 60 proc. wartości zakupionych w całym kraju prac renowacyjnych przypadło na stolicę. W tym roku w stolicy rozpocznie się renowacja kilkudziesięciu bloków mieszkalnych – w ciągu ostatnich trzech miesięcy organizacja „Atnaujinkime miestas” zakupiła prace na renowację 35 bloków mieszkalnych na kwotę ponad 43 mln euro. Według oficjalnych danych Centralnej Organizacji Kupującej, w ciągu ostatnich trzech miesięcy na Litwie odbyło się 76 konkursów na renowację bloków mieszkalnych o ogólnej wartości 69 mln euro.

W pierwszym półroczu bieżącego roku organizacja „Atnaujinkime miestas” planuje nabyć prace z zakresu renowacji prawie 30 blo-

ków mieszkalnych, do końca bieżącego roku – kolejnych 50. Jak podkreśla kierownik organizacji „Atnaujinkime miestas” E. Randytė, w ubiegłym roku administratorzy projektów renowacyjnych zderzyli się z wyzwaniem z powodu zmian na rynku budowlanym – po rozpoczęciu wojny na Ukrainie ceny w sektorze budowlanym wzrosły, wzrosła również inflacja, dlatego zakup prac budowlanych według zatwierdzonych w planach inwestycyjnych cen stał się rzeczą bardzo skomplikowaną.

Chociaż prace renowacyjne, podobnie jak inne prace budowlane, są droższe niż przed wojną

na Ukrainie, mieszkańcy nadal aktywnie wybierają renowację. Wilnianie coraz lepiej rozumieją, że renowacja to inwestycja, która zwiększa nie tylko wartość mieszkania, jest to również inwestycja w jakość życia.

Najaktywniej w renowacji bloków mieszkalnych uczestniczą obecnie następujące dzielnice: Żyrmuny, Antokol, Nowe Miasto, Werki i Nowy Świat (Naujiniškai).

Stoleczny samorząd postawił sobie za cel renowację połowy podlegających renowacji domów, tj. około 2 300 bloków mieszkalnych.

Wilno zabiega o tytuł Zielonej Stolicy Europy

Wilno złoży wniosek o przyznanie jej tytułu Zielonej Stolicy Europy 2025, 8 lutego, stosowną decyzję podjęła stołeczna rada. Komisja Europejska przyznaje ten tytuł za szczególne osiągnięcia i zaangażowanie w zrównoważony rozwój środowiskowy, społeczny i gospodarczy.

Tytuł Zielonej Stolicy przyczyniłby się do zwiększenia prestiżu miasta i jego rozpoznawalności, a to z kolei pomogłoby przyciągnąć więcej inwestycji i funduszy unijnych, np. na zwiększenie efektywności energetycznej budynków, poprawę jakości transportu i innych dziedzin ważnych dla wilnian.

W Zameczku powstanie nowy skwer

W stołecznej dzielnicy Zameczek przy nowo wybudowanym kościele pw. św. Józefa i nowym gimnazjum Pilaitės ma zostać urządzona nowa przestrzeń publiczna. Będzie dostępna dla wszystkich – na skwerze będą mogli odpoczywać, spotykać się i organizować imprezy zarówno parafianie, jak też miejscowi mieszkańcy.

Stoleczna rada zatwierdziła protokół intencyjnych zawarty pomiędzy Samorządem m. Wilna a

Parafią św. Józefa, który przewiduje przekazanie na okres 25 lat część zarządzanej przez parafię działki na zasadach użyczenia Samorządowi m. Wilna i urządzenie na niej nowej przestrzeni publicznej. Planuje się, że skwer o powierzchni 1,4 ha urządzony zostanie według zasad tworzenia ogrodu w stylu klasycznym. Na działce planowane są miejsca wypoczynkowe, dekoracyjne zieleńce, urządzone zostaną oświetlenie. Na skwerze zostanie zachowana i przedłużona

nych pomysłów na rozwój miast.

Wilno posiada już znaczące osiągnięcia w zakresie zielonej polityki, natomiast tytuł Zielonej Stolicy Europy przyczyniłby się jeszcze bardziej do ich wzmocnienia. W ubiegłym roku Wilno znalazło się na liście europejskich miast, które uczestniczą w unijnej misji „100 neutralnych klimatycznie i inteligentnych miast do 2030 roku”. Udział w tej misji oznacza solidne finansowanie i wsparcie metodyczne, które się przyczyniają do osiągnięcia celów zielonego ładu i neutralności klimatycznej. W 2023 roku na misję tę wydzielono 360 mln euro funduszy unijnych.

rosną tu aleja brzoź brodawkowatych (brzoź zwisłych). Terytorium nie będzie ogrodzone. Będą mogli korzystać z niego uczniowie, członkowie wspólnoty parafialnej. W promieniu 300 m od przyszłego skweru mieszka 7000 mieszkańców dzielnicy Zameczek, którzy również będą mogli cieszyć się zielonym otoczeniem. Jak mówi proboszcz parafii św. Józefa Ričardas Doveika, na skwerze w harmonijny sposób się połączą bliskość przyrody, sztuka i święta.

Gratulujemy pięknemu jubileuszu gł. kancelistce starostwa zuzuńskiego **Krystynie STEFANOWICZ** i życzymy aby życie upływało pod znakiem radości, miłości bliskich osób i ludzkiego szacunku.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Winszujemy pięknemu jubileuszu gł. kancelistce starostwa szatarnickiego **Krystynie KARPOWICZ** i życzymy, aby każdy rok przynosił spokój, natchnienie i radość.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Gratulujemy jubileuszu 60-lecia gł. specjalistce wydziału architektury i terytorialnego planowania **Vidmantasowi BUZASOWI** i życzymy zdecydowanego dążenia do osiągnięcia celów życiowych.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Wilno liderem w branży biotechnologicznej

Zorganizowane dopiero ubiegłej jesieni w Wilnie największe w Europie forum branż biotechnologicznej i bioekonomicznej „EFIB 2022” już przynosi rezultaty.

Przybyli z 18 krajów eksperci wysokiej technologii byli zgodni co do tego, że z powodu zagrożeń gospodarczych i geopolitycznych przed jakimi znalazła się Europa, konieczne jest podjęcie się niezwłocznych działań. Omówione przez uczestników forum zmiany złożyły się na dokument „EuropaBio’s EFIB Vilnius statement”. Realizację wymienionych w nim założeń Litwa rozpoczęła wkrótce po ich opublikowaniu. W zorganizowanym po raz piętnasty dorocz-

nym forum z zakresu biotechnologii i bioekonomii, w którym wzięło udział 350 uczestników, wiele uwagi poświęcono również kształtowaniu wizji branży biotechnologicznej w Europie. W przyjętym podczas spotkania dokumencie podkreślono, że Europa powinna uznać rozwój branży biotechnologicznej jednym z kluczowych punktów w drodze do zielonej ekonomii.

Według danych Litewskiego Stowarzyszenia Biotechnologów, w 2021 roku dochody przedsiębiorstw tego sektora wyniosły 2,6 mld euro (w 2020 r. – 1,9 mld euro), natomiast jeden pracownik sektora prywatnego wygenerował średnio 0,95 mln euro dochodów (w 2020 r. – 0,78 mln euro). Rosła również liczba pracowników sektora prywatnego tej branży – w porównaniu do roku 2020 w roku 2021 wzrosła do 2 790, tj. o 565 pracowników więcej niż przed dwoma laty.

Od 2010 r. dochody branży biotechnologicznej wzrosły ponad 11-krotnie. W ubiegłym roku Wilno zintegrowało wszystkie największe przedsiębiorstwa wysokiej technologii w jeden ekosystem pod nazwą „Vilnius TechFusion”. Kierownik Wileńskiej Agencji Rozwoju Turystyki i Biznesu „Go Vilnius” Inga Romanovskienė podkreśla, że świadczy to o roli lidera nie tylko wileńskiej branży biotechnologicznej, ale całego miasta.

Na Litwie branża biotechnologiczna stanowi około 2,5 proc. krajowego PKB. W sektorze nauk o życiu działa ponad 400 przedsiębiorstw rozlokowanych w większości w Wilnie, w których pracuje około 3 tys. mieszkańców kraju. Średnie wynagrodzenie w tym sektorze wynosi około 2 800 euro. Najważniejsze gałęzie biotechnologii to biotechnologie przemysłowe i medyczne. Większość produktów tej branży eksportowana jest do ponad 100 państw, przeważnie do Stanów Zjednoczonych Ameryki, Niemiec, Wielkiej Brytanii i Polski.

